

interview

Nooit hoorde of merkte Amersfoort wat van de provincie Utrecht en opeens was er gedeputeerde Remco van Lunteren (37, VVD). Hij gaf het laatste, dwingende zetje rond de aanleg van de westelijke rondweg. Hij was het die de rem op de bouw van kantoren zette. En hij was het die zorgde dat de stad onder financieel toezicht werd geplaatst. Na de provinciale statenverkiezingen op 18 maart is deze bestuurstornado uitgeraasd.

TEKST ERIC VAN DER VELDEN

‘De provincie is geen flappentap

Als je het bandje van het interview iets te langzaam afdraait, is de overeenkomst met zijn partijgenoot Ivo Opstelten opmerkelijk. Bassende zinnen die onmiskenbaar autoriteit uitstralen, maar die ook formeel en bestuurlijk zijn geformuleerd. Ook qua kleding doet de inwoner van Vathorst aan de nestor van zijn partij denken. Een pak dat werkelijk niets jeugdigs uitstraalt. Na een familiebedrijf in vloeren van de ondergang te hebben gered, schoot hij als een komeet omhoog in de provinciale politiek. Een bestuurslaag die hem – en daarin verschilt hij met de graag voor de camera's staande Opstelten – als een handschoen past. Hij zegt: „Ik vind het niet leuk om vol op het podium te staan. Publiciteit geeft vaak maar gedoe en leidt af van wat ik het liefst doe: oplossingen vinden voor complexe problemen. De provincie is de bestuurslaag waar je als politicus het meest op de achtergrond opereert. Ik denk dat ik er daarom voor heb gekozen.”

Des te opmerkelijker dat uitgerekend u de gedeputeerde bent die het meest in het nieuws is gekomen. Nu weer met het preventief toezicht op Amersfoort.

„Daar is een periode van drie jaar aan waar schuwen vooraf gegaan. Zo'n 95 procent van het toezicht vindt vertrouwelijk en binnenskamers plaats. Op dit moment breng ik bezoeken aan andere gemeenten in de provincie waar het ook financieel niet goed gaat. De namen krijgt u niet te horen. Eerst krijgen zij de kans zelf orde op zaken te stellen. Preventief toezicht volgt als andere mogelijkheden zijn uitgeput. En dat kan niet anders dan in het openbaar.”

Met de toezichtstelling geeft u uw partijgenoot Hans Buijelaar publiekelijk een stevige tik op zijn vingers. In feite zegt u dat hij als Amersfoortse wethouder financiën zijn werk niet goed heeft gedaan.

„Misschien heeft het ambtelijke apparaat niet de juiste voorstellen voorbereid, of is het college of de raad collectief tekort geschoten. Het kan aan allerlei dingen liggen. Wat de oorzaak ook moge zijn, voor mij is het eigenlijk niet relevant. Ik kijk naar het patroon. Het patroon van een gemeente die op basis van incidentele meevallers uit grondverkoop structureel te veel geld is gaan uitgeven. Daar handel ik op. Geen fijne rol, maar je kunt hem ook positief zien: een steuntje in de rug om de problemen aan te pakken voordat het echt te laat is. Ook bij heel capabele mensen kunnen de zaken boven het hoofd groeien.”

Cynici zeggen: De provincie is vooral bezig het eigen bestaansrecht te bewijzen. Want dat speelt natuurlijk ook, de discussie of

Nederland niet zonder deze dure bestuurslaag kan.

„Hoe belangrijk toezicht is, is het recente verleden wel gebleken. In de bancaire sector en bij de woningbouwcorporaties hebben wij als politiek overduidelijk gefaald. Daar is het toezicht veel te ruim geïnterpreteerd. Had ik niet ingegrepen en zou Amersfoort over twee jaar vrijwel failliet gaan, dan wordt er terecht naar mij gekeken. Het rijk heeft de provincie de rol van toezichthouder gegeven. Die rol neem ik uiterst serieus. Je kunt hem vergelijken met die van Raad van Commissarissen in het bedrijfsleven: een spiegel voorhouden, de zaak op scherp zetten.”

De andere duidelijke toegevoegde waarde van het provinciale bestuur is dat je over de gemeentelijke grenzen heen kunt kijken. Amersfoort focust zich bij de discussie over de westelijke ontsluiting op het lokale verkeer. Begrijpelijk, maar er is ook nog een Baarns en Soester belang. De noodzaak van een bredere lokale afweging speelt zeker zo sterk bij de kantorenmarkt. Zou elke gemeente de eigen nieuwbouwplannen doorvoeren dan rijst de leegstand helemaal de pan uit.”

Het beeld dat u van de provincie schetst komt technocratisch over. U bent een VVD'er, maar een PvdA'er zou dit beleid op basis van onderzoek en analyse exact zo kunnen uitvoeren.

„Bij de rol van toezichthouder is dat inderdaad zo. Partijpolitiek mag daarin niet van invloed zijn. Bij issues als kantoren, wegen en woningen gaat het wel degelijk om het maken van politieke keuzes. De VVD had het aanpakken van de kantorenleegstand al nadrukkelijk in het verkiezingsprogramma staan. Die ingreep heb ik dus gedaan op basis van democratisch mandaat. En zo moet het ook blijven. Ik vind niet dat je dergelijke ingrijpende besluiten aan ambtenaren mag overlaten.”

Uiteraard heb ik bij mijn aantreden goed nagedacht over hoe je de toegevoegde waarde van de provincie het best tot uiting kan laten komen. Toezicht en bovenlokale sturing zijn de kerntaken. De provincie is geen flappentap. Ik heb het altijd onzin gevonden dat we subsidies uitdeelden aan lokale fanfares of sportactiviteiten. Dat zijn zaken die je echt aan de gemeenten moet overlaten. Het wordt wel eens vergeeten: ook de provincie moest enorm bezuinigen. Onze organisatie is met een derde gekrompen.”

Wat zie u als uw grootste verdienste?

„Dat ik een organisatie achterlaat die op een andere manier is gaan werken. Als een medewerker met een voorstel kwam, zette ik er een ander voorstel tegenover. Niet omdat mijn idee per se beter was, maar omdat ik af wilde van het routineuze denken. Er is altijd een vierde en zelfs een vijfde variant. Ik ben er bijvoor-

beeld trots op hoe wij de vernieuwing van knooppunt Hoevelaken veilig hebben gesteld. Ik weet het nog goed, ik lag in het Meander toen ik een telefoontje van een wethouder kreeg: 'Dit gaat helemaal niet goed, iedereen is boos, alles loopt vast.' Eerst zijn we gaan praten met het rijk, toen kwamen we uit op een manier van aanbesteden die nog nooit eerder was vertoond: Bouwers zeg maar wat jullie voor het beschikbare geld kunnen doen, wij passen onze regelgeving er vervolgens op aan.”

Waarom stap u nu alweer op?

„Ik ben straks vijf jaar gedeputeerde geweest. Nu zit ik nog vol passie en energie. Over twee jaar laat ik dingen misschien gaan zoals ze gaan. Die valkuil wil ik voor zijn. Ik heb te veel politici gezien die aan het pluche zijn blijven kleven.”

Zou u de volgende Amersfoortse wethouder van financiën willen zijn?

„Nee, de politiek zeg ik even gedag. Ik vind het verfrissend om een andere kant op te gaan. Het bedrijfsleven of iets in de publieke sector.”

Ik heb te veel politici gezien die aan het pluche zijn blijven kleven

Maar je bent natuurlijk wel afhankelijk van wie je talenten wil gebruiken. Ik hoop dat er gauw iets komt. Ik ben niet iemand die thuis niks kan zitten te doen, daar word ik heel zenuwachtig van.”

Hoe bevalt het wonen in Vathorst?

„Het was een beetje wennen voor iemand die uit een dorpje komt. Mijn hele leven, op mijn studententijd na, woonde ik in Hoogland. Mijn vrouw wilde graag naar Vathorst. Zij dacht: Wij hebben jonge kinderen en dan is het leuk als je in een jonge omgeving verkeert. De wijk is zeker geslaagd, maar het is nu ook weer niet zo dat ik denk dat ik hier oud ga worden. Als we in andere levensfase zitten, wordt richting centrum wellicht de volgende stap.”

Volgt u de Amersfoortse politiek?

„Heel wat minder dan in de tijd dat ik nog geen gedeputeerde was. Ik probeer afstand te houden. Je moet voorkomen dat je op een andere manier met de gemeente omgaat die je het beste kent. Alle 26 Utrechtse gemeenten horen je even lief te zijn. Mijn vrouw volgt de Amersfoortse politiek beter dan ik. Zij zegt soms: dit speelt er en weet je daar al van?”